

"...

II- İTİRAZLARIN GEREKÇELERİ

A- E.2013/157 Sayılı İtiraz Başvurusunun Gerekçe Bölümü Şöyledir:

"1. 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un 18/3-5-6-8-9 madde hükümleri birlikte değerlendirildiğinde bu madde kapsamına giren suçlardan dolayı soruşturma başlatılması halinde; şüpheli hakkında spor müsabakalarını seyirden yasaklama tedbiri derhal uygulamaya konulacaktır. Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından bu tedbirin kaldırılmasına karar verilmediği takdirde, bu yasağın uygulanmasına da koruma tedbiri olarak devam edilecektir.

2. Koruma tedbiri olarak uygulanan spor müsabakalarını seyirden yasaklanma tedbirinin; kamu davasının açılmasının ertelenmesine, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmesi halinde, kararın kesinleştiği tarihten itibaren; ön ödeme halinde ise ön ödemede bulunduğu tarihten itibaren, bir yıl süreyle spor müsabakalarını seyirden yasaklama tedbirinin uygulanmasına devam edilecektir.

3. Bu madde hükümlerine göre spor müsabakalarını seyirden yasaklanan kişi, yasaklama kararının sebebini oluşturan fiilin işlendiği müsabakanın tarafı olan ve taraftarı olduğu takımın katıldığı spor müsabakalarının yapılacağı gün, yurt içinde bulunduğu takdirde, müsabakanın başlangıç saatinde ve bundan bir saat sonra bulunduğu yere en yakın genel kolluk birimine başvurmakla yükümlü kılınmıştır. Bu yükümlülüğe aykırı hareket etmesi halinde yirmibeş günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılacaktır.

4. Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve kanunlarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

5. Anayasa Mahkemesinin yerleşik içtihatlarında da belirtildiği üzere; Anayasa'nın 38. maddesinin birinci fıkrasında, "Kimse, ...kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz" denilerek "suçun kanuniliği", üçüncü fıkrasında da "Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur" denilerek, "cezanın kanuniliği" ilkesi getirilmiştir. Anayasa'da öngörülen suçta ve cezada kanunilik ilkesi, insan hak ve özgürlüklerini esas alan bir anlayışın öne çıktığı günümüzde, ceza hukukunun da temel ilkelerinden birini oluşturmaktadır. Anayasa'nın 38. maddesine paralel olarak 5237 sayılı Kanun'un 2. maddesinde yer alan "suçta ve cezada kanunilik" ilkesi uyarınca, yasaklanan eylemlerin ve bu yasak eylemlere verilecek cezaların hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak biçimde kanunda gösterilmesi, kuralın açık, anlaşılır ve sınırlarının belli olması gerekmektedir. Kişilerin yasak eylemleri önceden bilmeleri düşüncesine dayanan bu ilkeyle temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması amaçlanmaktadır. Bu ilke, aynı zamanda temel hak ve özgürlükleri en geniş biçimiyle gerçekleştirip güvence altına almakla yükümlü olan hukuk devletinin esas aldığı değerlerden olup, uluslararası hukukta ve insan hakları belgelerinde de özel bir yere ve öneme sahip bulunmaktadır. Ceza yaptırımına bağlanan fiilin kanunun "açıkça" suç sayması şartına bağlanması nedeniyle, suç ve cezalara dair düzenlemelerin şekli bakımından kanun biçiminde çıkarılması yeterli olmayıp, bunların içerik bakımından da belirli amacı gerçekleştirmeye elverişli olmaları gerekir. Bu açıdan kanunun metni, bireylerin hangi somut

eylem ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını belirli bir açıklık ve kesinlikte öngörebilmelerine imkân verecek şekilde düzenlenmelidir. Bu nedenle belirli bir kesinlik içinde kanunda hangi eylemin hangi hukuksal yaptırıma bağlandığının bireyler tarafından bilinmesi ve eylemlerin sonuçlarının öngörülebilmesi gerekir.

6. Açıklanan bu tanım ve ilkeler ışığında başvuru konusu yasa hükümleri incelendiğinde; bir suç işlediği şüphesiyle hakkında soruşturma başlatılan kişinin her hangi bir adli makamın ve bu bağlamda yetkili ve görevli Hakim veya Mahkemenin hatta Cumhuriyet Savcısının kararı olmaksızın; resen ve doğrudan bir koruma tedbirine maruz bırakılması Anayasa'nın 2, 5, 12, 15, 38, maddelerine aykırıdır. Öte yandan uygulanan bu koruma tedbirine karşı şüphelinin her hangi bir itiraz veya başvuru yolunun düzenlenmemiş

olması nedeniyle Anayasa'nın 36. maddesine de aykırılık bulunmaktadır.

7. Mahkumiyet niteliğinde bulunmayan ve esasında koşullu bir Düşme kararı olan Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesine veya Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılmasına karar verilmesi halinde dahi, kararın kesinleştiği tarihten itibaren; önödeme halinde ise, önödemede bulunduğu tarihten itibaren, bir yıl süreyle spor müsabakalarını seyirden yasaklama tedbirinin uygulanmasına devam edileceği hükmü; Anayasa'nın 38. maddesinde düzenlenen ve "masumiyet karinesi olarak tanımlanan; "Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz" düzenlemesine aykırıdır. Zira burada hakkında ön ödeme ihtarına riayet etmesi nedeniyle; Kovuşturmaya Yer Olmadığına karar verilen şüpheli hakkında dahi, anılan tedbirin 1 yıl süreyle daha uygulanacağı belirtilmiştir.

8. Uygulanan seyirden yasaklama tedbiri kapsamında; yasanın tanımlaması ile, hakkında soruşturma başlatılan şüphelilerin yükümlülüklerinin düzenlendiği maddenin 8. fıkrası uyarınca; yasaklama kararının sebebini oluşturan fiilin işlendiği müsabakanın tarafı olan ve taraftarı olduğu takımın katıldığı spor müsabakalarının yapılacağı gün, yurt içinde bulunduğu takdirde, müsabakanın başlangıç saatinde ve bundan bir saat sonra bulunduğu yere en yakın genel kolluk birimine başvuracaktır.

Öncelikle böyle bir başvuru yükümlülüğünün; CMK 109. maddesinde düzenlenen Adli Kontrol benzeri bir mahiyette bulunması nedeniyle; ancak yetkili hakim veya mahkeme tarafından verilen bir karar uyarınca yüklenmesi mümkün olup; aksi yöndeki düzenleme Anayasa'nın 19. maddesine aykırıdır.

Ayrıca taraftarlık tanımı soyut bir tanımı olup; bir kişinin hangi spor takımının taraftarı olduğunun tespiti çoğu zaman (objektif ölçülerle) mümkün değildir. Bir spor müsabakasını izlemek amacıyla gelen kişinin müsabakanın tarafı olan takımlardan her hangi birinin taraftarı olmaması her zaman tabii ve mümkündür. O halde yasaklama kararının sebebini oluşturan fiilin işlendiği müsabaka sırasında işlediği fiiller nedeniyle hakkında seyirden yasaklama tedbiri uygulanan kişilerden; müsabakanın tarafı olan takımın taraftarı olan şüpheli bu yükümlülüğe tabi iken; müsabakanın tarafı olan takımın taraftarı olmayan şüpheli bu yükümlülüğünden muaf olacaktır. Öte yandan yasa koyucu, anılan yükümlülüğü; takım sporlarına ilişkin yapılan müsabakalar ile sınırlı tutarak bireysel müsabakalarda bu madde kapsamında işlenen fiiller ile ilgili olarak hakkında soruşturma başlatılan şüphelileri madde kapsamı dışında tutmuştur. Bu nedenlerle anılan düzenleme Anayasanın 10. ve 38. maddelerine aykırı niteliktedir.

Yine yasada şüphelinin taraftarı olduğu takımın hangi klasman müsabakalarının oynandığı günde başvuru yükümlülüğünü yerine getireceği hususunda bir açıklık bulunmamaktadır. Örneğin en üst lig klasmanında mücadele veren bir futbol, basketbol veya veloybol takımının Türkiye Ligi, Türkiye Kupası, Avrupa Kupaları, Özel Turnuvalar ve Hazırlık Maçları şeklinde bir çok ayrı klasmanda müsabakaları olmaktadır. Yasa koyucu şüphelinin bu klasmanlardan hangisi veya hangileri kapsamında oynanan müsabakalar ile ilgili yükümlülük bulunduğu hususunda bir açıklık getirmemiştir. Bu bakımdan da düzenlemenin Anayasa'nın 10. ve 38. maddelerine aykırı nitelikte olduğu değerlendirilmiştir.

SONUÇ : Mahkememizin 2013/851 Esas sayılı dosyasında uygulanacak olan 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un 18/3-5-6-8-9 madde hükümlerinin mahkememizce Anayasa'ya aykırı olduğu kanaatine varıldığından; Anayasa'nın 152. maddesi ve Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddesi uyarınca iptaline karar verilmesi saygıyla arz olunur. "

B- E.2014/37 Sayılı İtiraz Başvurusunun Gerekçe Bölümü Şöyledir:

"a) Başvuru gerekçesi

Davaya konu olay nedeniyle 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un 18/8. maddesinin ihlâl edildiği iddia olunarak sanıkların anılı Yasanın 18/9. maddesi gereğince cezalandırılmaları istemi üzerine, mahkememizde yapılan yargılama devam ederken, sanıklar hakkında görülen davada uygulanması gereken kanun hükümlerinin Anayasa'ya aykırı olduğu kanaatine ulaşmakla söz konusu kanun maddelerinin iptalleri için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına, uyuşmazlığın Anayasa Mahkemesi'nce bu konuda verilecek karardan sonra incelenmesine, Anayasa Mahkemesi'nin bu konudaki vereceği karara kadar davanın en az 5 ay süreyle DURMASINA karar verilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi kenar başlıklı 152. maddesinde

"Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır.

Mahkeme, Anayasaya aykırılık iddiasını ciddi görmezse bu iddia, temyiz merciince esas hükmümlerle birlikte karara bağlanır.

Anayasa Mahkemesi, işin kendisine gelişinden başlamak üzere beş ay içinde kararını verir ve açıklar. Bu süre içinde karar verilmezse mahkeme davayı yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandırır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse, mahkeme buna uymak zorundadır.

Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmi Gazetede yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz." hükmü;

6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un Anayasaya aykırılığın mahkemelerce ileri sürülmesi kenar başlıklı 40. maddesinde ise

"(1) Bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu davada uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa;

a) İptali istenen kuralların Anayasanın hangi maddelerine aykırı olduklarını açıklayan gerekçeli başvuru kararının aslını,

b) Başvuru kararına ilişkin tutanağın onaylı örneğini,

c) Dava dilekçesi, iddianame veya davayı açan belgeler ile dosyanın ilgili bölümlerinin onaylı örneklerini,

dizi listesine bağlayarak Anayasa Mahkemesine gönderir.

(2) Taraflarca ileri sürülen Anayasaya aykırılık iddiası davaya bakan mahkemece ciddi görülmezse bu konudaki talep, gerekçeleri de gösterilmek suretiyle reddedilir. Bu husus esas hükmüyle birlikte temyiz konusu yapılabilir.

(3) Genel Sekreterlik gelen evrakı kaleme havale eder ve keyfiyeti başvuran mahkemeye bir yazı ile bildirir.

(4) Evrakın kayda girişinden itibaren on gün içinde başvurunun yöntemine uygun olup olmadığı incelenir. Açık bir şekilde dayanaktan yoksun veya yöntemine uygun olmayan itiraz başvuruları, Mahkeme tarafından esas incelemeye geçilmeksizin gerekçeleriyle reddedilir.

(5) Anayasa Mahkemesi, işin kendisine noksansız olarak gelişinden başlamak üzere beş ay içinde kararını verir ve açıklar. Bu süre içinde karar verilmezse ilgili mahkeme davayı yürürlükteki hükümlere göre sonuçlandırır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse mahkeme buna uymak zorundadır." hükmü yer almaktadır.

Yüksek Mahkemenin yerleşik içtihatları ve anılı yasa maddeleri birlikte ele alındığında, uygulamada somut norm denetimi adı verilen bir yöntemle kanunların veya kanun hükmünde kararnamelerin Anayasa'ya aykırı olduğunun ileri sürülmesi için, evvela mahkemenin elinde usulünce açılmış mahkemenin yetkisi ve görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralların da o davada uygulanacak kurallar olması gerekir. Bunun yanında itirazın esastan incelenebilmesi için iptali istenen kuralın, görülmekte olan dava sırasında Anayasa'ya aykırı olduğu yönünde bir iddianın öne sürülmesinden sonra bunun mahkemece ciddi bulunması ya da mahkemenin Anayasa'ya aykırılık durumunu re'sen görmesi gerekir.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurulu'nun 12/07/2011 tarihli ve 219 sayılı kararı gereğince davaya bakmak yetki ve görevi mahkememize ait olup, incelemeye konu somut olayda, sanıklar hakkında davaya konu olay nedeniyle 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un 18/8. maddesinin ihlâl edildiği iddia olunarak sanıkların anılı Yasanın 18/9. maddesi gereğince cezalandırılmaları istendiğine ve bu istemin

diğer dayanak hükmü aynı Yasanın 18. maddesinin üçüncü fıkrasının ilk cümlesi olduğuna göre itiraz yolu ile iptali istenen kanun maddeleri, görülmekte olan davada uygulanacak kurallardır.

İptali istenen kanun maddeleri ise mahkememizce re'sen Anayasa'ya aykırı görüldüğünden ve böylelikle itiraz başvurusuna ilişkin usulî şartlar oluştuğundan işin esasının incelenmesine geçilerek 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un 18. maddesinin 3. fıkrasının ilk cümlesi ile 8. ve 9. fıkralarının İPTAL edilmesi için Anayasa Mahkemesi'ne iptal istemi ile başvurulmuştur.

b) Esasa ilişkin iptal gerekçesi ve Anayasa'ya aykırılık sebepleri

Anayasa'nın 19. maddesinde: "Herkes, kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir. Şekil ve şartları kanunda gösterilen: Mahkemelerce verilmiş hürriyeti kısıtlayıcı cezaların ve güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesi; bir mahkeme kararının veya kanunda öngörülen bir yükümlülüğün gereği olarak ilgilinin yakalanması veya tutuklanması; bir küçüğün gözetim altında ıslahı veya yetkili merci önüne çıkarılması için verilen bir kararın yerine getirilmesi; toplum için tehlike teşkil eden bir akıl hastası, uyuşturucu madde veya alkol tutkunu, bir serseri veya hastalık yayabilecek bir kişinin bir müessesede tedavi, eğitim veya ıslahı için kanunda belirtilen esaslara uygun olarak alınan tedbirin yerine getirilmesi; usulüne aykırı şekilde ülkeye girmek isteyen veya giren, ya da hakkında sınır dışı etme yahut geri verme kararı verilen bir kişinin yakalanması veya tutuklanması; halleri dışında kimse hürriyetinden yoksun bırakılamaz.

Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler, ancak kaçmalarını, delillerin yokedilmesini veya değiştirilmesini önlemek maksadıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hakim kararıyla tutuklanabilir. Hakim kararı olmadan yakalama, ancak suçüstü halinde veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde yapılabilir; bunun şartlarını kanun gösterir.

Yakalanan veya tutuklanan kişilere, yakalama veya tutuklama sebepleri ve haklarındaki iddialar herhalde yazılı ve bunun hemen mümkün olmaması halinde sözlü olarak derhal, toplu suçlarda en geç hakim huzuruna çıkarılınca kadar bildirilir.

(Değişik birinci cümle: 3/10/2001-4709/4 md.) Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kırksekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Kimse, bu süreler geçtikten sonra hakim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamaz. Bu süreler olağanüstü hal, sıkıyönetim ve savaş hallerinde uzatılabilir.

(Değişik: 3/10/2001-4709/4 md.) Kişinin yakalandığı veya tutuklandığı, yakınlarına derhal bildirilir.

Tutuklanan kişilerin, makul süre içinde yargılanmayı ve soruşturma veya kovuşturma sırasında serbest bırakılmayı isteme hakları vardır. Serbest bırakılma ilgilinin yargılama süresince duruşmada hazır bulunmasını veya hükmün yerine getirilmesini sağlamak için bir güvenceye bağlanabilir.

Her ne sebeple olursa olsun, hürriyeti kısıtlanan kişi, kısa sürede durumu hakkında karar verilmesini ve bu kısıtlamanın kanuna aykırılığı halinde hemen serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla yetkili bir yargı merciine başvurma hakkına sahiptir.

(Değişik: 3/10/2001-4709/4 md.) Bu esaslar dışında bir işleme tâbi tutulan kişilerin uğradıkları zarar, tazminat hukukunun genel prensiplerine göre, Devletçe ödenir.

23. maddesinde : Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir.

Yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak;

Seyahat hürriyeti, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek;

Amaçlarıyla kanunla sınırlanabilir.

(Değişik fıkra: 7/5/2010-5982/3 md.) Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir.

Vatandaş sınır dışı edilemez ve yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz.

13. maddesinde: Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

36. maddesinde: Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.(1)

Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınamaz.

2. maddesinde: Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

59. maddesinde: Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder.

Devlet başarılı sporcuyla korur.

(Ek fıkra: 17/3/2011-6214/1 md.) "Spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin yönetimine ve disiplinine ilişkin kararlarına karşı ancak zorunlu tahkim yoluna başvurulabilir. Tahkim kurulu kararları kesin olup bu kararlara karşı hiçbir yargı merciine başvurulamaz." hükmü yer almaktadır.

Görülmekte olan davada mahkeme önüne gelen somut olayda, sanıkların, dava dışı başka bir olay nedeniyle haklarında 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un 18/2. maddesi kapsamında savcılık soruşturması başlatıldığı, sırf bu soruşturma nedeniyle anılı Yasanın 18. maddesinin 3. fıkrasının ilk cümlesi gereğince seyirden yasaklama tedbirinin kendiliğinden kolluk birimlerince uygulanması sonrasında bu tedbirin gereği olan ve anılı Yasanın 18/8. maddesine aykırılık nedeniyle eldeki davanın açıldığı, anılı Yasanın 18/9. maddesi gereğince de cezalandırılmalarının istendiği anlaşılmaktadır.

6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un 18/3. maddesinde: "Bu madde kapsamına giren suçlardan dolayı soruşturma başlatılması halinde şüpheli hakkında spor müsabakalarını seyirden yasaklama tedbiri derhal uygulamaya konulur." 18/8. maddesinde: "Bu madde hükümlerine göre spor müsabakalarını seyirden yasaklanan kişi, yasaklama kararının sebebini oluşturan fiilin işlendiği müsabakanın tarafı olan ve taraftarı olduğu takımın katıldığı spor müsabakalarının yapılacağı gün, yurt içinde bulunduğu takdirde, müsabakanın başlangıç saatinde ve bundan bir saat sonra bulunduğu yere en yakın genel kolluk birimine başvurmakla yükümlüdür." 18/9. maddesinde: "Sekizinci fıkradaki yükümlülüğe aykırı hareket eden kişi, yirmibeş günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılır." hükümleri yer almaktadır.

Bu yasal düzenlemelere göre, kişinin spor müsabakalarını seyirden men edilmesi kararının uygulanması için, kişi hakkında salt bu Yasa kapsamında 18/2. madde gereğince soruşturma başlatılmış olması yeterli görülmektedir. Seyirden men kararının derhal uygulamaya konulması ile de kişiye, taraftarı olduğu takımın spor müsabakalarını takip ederek yurt içinde bulunduğu takdirde spor müsabakalarının yapılacağı gün en yakın genel kolluk birimine başvurma yükümlülüğü yüklenmekte, (taraftarı olan takımın taraftarlığından vazgeçilme hakkı tanınmadan) buna aykırı davranış ise adli para cezası olarak yaptırıma bağlanmaktadır.

Hakkında hangi suçtan soruşturma veya kovuşturma başlatılmış olursa olsun, herkes, suçluluğu mahkemece sabit görülünceye kadar masumdur. Hakkında başlatılan soruşturma ile şüpheli rolüne sokulan ve çoğu kez bu durumdan haberdar bile olmayan veya daha sonra bunu öğrenen bir kişinin kendiliğinden yürürlüğe konulan bir tedbir uygulaması ile bilmeden buna aykırı davranmış olması her zaman ihtimal dahilinde olup, bu durum, kişi hürriyeti ve güvenliği açısından tehlike arz eder mahiyettedir. Böyle bir durumda doğal olarak, tedbire maruz kalan kişiye, hakkında uygulanan tedbire hukuksal açıdan itiraz anlamında karşı koyma hakkı verilmelidir. Yasa metninde bu tedbire karşı itiraz mahiyetinde her hangi bir yasa yolu da öngörülmemiştir.

İptali istenen yasa hükümleri ile aleyhine tedbire başlanan şüpheliye uygulanmak istenen tedbirle yüklenen sorumluluk, kişiyi bir takımın sürekli taraftarı olmaya zorladığı ve taraftarlıktan vazgeçme olanağı tanımadığı için, insan onuru ve kişi hürriyeti ile bağdaşmaz. Öte yandan, yurt içinde bulunma koşulu ile ve başkaca istisnâî durum öngörülmeden kişiyi taraftarı olduğu takımı tutmaya zorlamak ve bireye bu takımın spor müsabakalarını takip ederek kolluk birimine her şart ve durumda başvuru yapma zorunluluğu yüklemek insan hakkı ihlâli anlamına gelir ki bu durum ülkemizin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 5. maddesinde ifadesini bulan özgürlük ve güvenlik hakkı ve 1. maddesindeki insan haklarına saygı yükümlülüğü ile de bağdaşmaz ve düzenleme, bu yönüyle de Anayasamızda güvence altına alınan insan haklarına, devletin sporun kitlelere yayılması ödevine, seyahat hakkı ile kişi hürriyeti ve güvenliğine aykırılık teşkil eder.

Söz konusu yasada, seyirden men tedbirine ilişkin karara karşı itiraz hakkının tanınmaması da ayrı bir sorundur. Böyle bir tedbire maruz kalan kişinin buna itiraz hakkının olmaması, yine Anayasamızda güvence altına alınan hak arama hürriyetine de ters düşer.

Seyahat hürriyeti, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek amaçlarıyla kanunla sınırlanabilir. Bu konudaki sınırlamanın ise hakkın özüne dokunmaması gerekir. İptali istenen yasal düzenlemelerde, suç soruşturması sebebiyle sınırlanan seyahat hakkı, spor müsabakalarının yapılacağı gün en yakın genel kolluk birimine

başvurma yükümlülüğü konusunda mazeret kabul etmediği için ölçülü de değildir. Bu nedenle Anayasa'nın 13. ve 23. maddelerine aykırıdır.

SONUÇ

Yukarıda da değinildiği üzere, açıklanan gerekçelerle 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un 18. maddesinin 3. fıkrasının ilk cümlesi ile 8. ve 9. fıkralarının Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2, 13, 19, 23, 36 ve 59. maddelerine aykırı olduğu kanaatine ulaşılmakla; 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'un 18. maddesinin 3. fıkrasının ilk cümlesi ile 8. ve 9. fıkralarının iptali için Anayasa'nın 152. maddesi ile 6216 sayılı Yasanın 40. maddesi uyarınca itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına, dava dosyası içeriğinden konu ile ilgili görülen belgelerin onaylı örneklerinin bu kararla birlikte Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesine, uyumsuzluğun Anayasa Mahkemesi'nce bu konuda verilecek karardan sonra incelenmesine, Anayasa Mahkemesi'nin bu konudaki vereceği karara kadar davanın en az 5 ay süreyle DURMASINA dair 09.01.2014 tarihinde karar verildi."

C- E.2014/53 Sayılı İtiraz Başvurusunun Gerekçe Bölümü Şöyledir:

"Seyirden Yasaklı Kişinin Kanunda Belirtilen Şekilde Kolluk Kuvvetine Müracaat Etmeme Suçundan Sanık hakkında mahkememizde yapılan açık duruşması sırasında verilen ara kararı uyarınca;

Her ne kadar Sanık 29/07/2013 günü oynanan Galatasaray-Napoli, 03/08/2013 günü oynanan Galatasaray-Porto, 04/08/2013 günü oynanan Galatasaray-Arsenal, 11/08/2013 günü oynanan Galatasaray-Gaziantepspor, 25/08/2013 günü oynanan Bursaspor-Galatasaray, 30/08/2013 günü oynanan Eskişehirspor-Galatasaray maçlarında bu yükümlülüğünü yerine getirmediğinden bahisle cezalandırılması istemiyle mahkememize kamu davası açılmışsa da 6222 sayılı Sporda Şiddetin Ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun amacının sportif faaliyetlerde düzensizlik çıkartanların spor müsabakaları ve diğer tüm sportif faaliyetleri yerinde seyrini yasaklayarak sportif faaliyetlerde düzeni sağlamak olduğu, ancak 6222 sayılı Yasanın 18/8. ve 18/9. maddesi irdelendiğinde "Bu madde hükümlerine göre spor müsabakalarını seyirden yasaklanan kişi, yasaklama kararının sebebini oluşturan fiilin işlendiği müsabakanın tarafı olan ve taraftarı olduğu takımın katıldığı spor müsabakalarının yapılacağı gün, yurt içinde bulunduğu takdirde, müsabakanın başlangıç saatinde ve bundan bir saat sonra bulunduğu yere en yakın genel kolluk birimine başvurmakla yükümlüdür. (9) Sekizinci fıkradaki yükümlülüğe aykırı hareket eden kişi, yirmibeş günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılır." şeklinde olduğu yine aynı Yasanın 5/4 maddesinin "(4) Spor müsabakalarının yapıldığı alanlara girişi sağlayacak biletler, elektronik sistem üzerinden oluşturulur. Bilet satın almak isteyen kişilerle ilgili olarak, üzerinde adı, soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ve fotoğrafı olan bir elektronik kart oluşturulur. Kişinin yabancı olması halinde kart üzerinde Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yerine uyruğu olduğu devletin adı ile Türkiye'ye giriş yaptığı pasaportun seri numarası kaydedilir. Bilet satışları kişilere özgü elektronik kart üzerinden yapılabilir. Spor müsabakalarına, kişi ancak adına düzenlenen elektronik kart ile izleyici olarak girebilir. Spor müsabakasına izleyici olarak girecek kişilerin kontrolünü ev sahibi kulüp yapmakla yükümlüdür. Bu yükümlülük ev sahibi olmayan müsabakalarda, müsabakaya katılan her iki kulüp; milli müsabakalarda ise, ilgili federasyon tarafından yerine getirilir." şeklinde olduğu şu halde seyir yasağı konulan kişinin elektronik bilet almasının ve maçlara seyirci olarak katılmasının yine aynı Yasanın 5/11. maddesinin "(11) Dördüncü fıkrada belirtilen elektronik kart uygulaması ile ilgili olarak;

a) Bilet organizasyonu ve seyircilerin müsabaka alanlarına giriş ve çıkışına ilişkin kontrol ve denetim yetkisi federasyonlara ait olup federasyonlar bu amaçla bünyelerinde merkezi kontrol sistemi oluşturur. Elektronik kart oluşturulmak amacıyla alınacak kişisel bilgiler federasyon bünyesinde oluşturulan merkezi veri tabanında tutulur. Bu veri tabanı Maliye Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı erişimine açıktır." şeklinde olması ile mümkün bulunmadığı, ayrıca müsabakaların yapılacağı sahalarda kamera tanıma sistemlerinin bulunacağının aynı yasada düzenlenmiş olduğu ve bu nedenle de yasaklı kişinin sahaya girmesinin mümkün olmadığı, seyirden yasaklanma tedbirinin branş ayrımı olmaksızın tüm spor müsabakalarını ve antrenmanları kapsamına rağmen yasaklı kişinin sadece taraftarı olduğu maçlarda en yakın kolluk birimine başvurmasının kanunun kendi ile çeliştiğini açıkça ortaya koyduğu, Anayasamızın 13. maddesinin "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." şeklinde olduğu, 6222 sayılı Yasanın 18/8. maddesinin yasaklı kişinin taraftarı olduğu takımın her maçında en yakın kolluk birimine imza yükümlülüğü getirerek Anayasadaki ölçülülük ilkesini aştığı, şu halde 6222 sayılı Yasanın amacının 6222 sayılı Yasanın 18/8. ve 18/9. maddesi dışındaki diğer tedbirlerle yerine getirildiği 18/8. ve 18/9. maddesinin ise ölçülü olmadığı kanaatiyle 6222 sayılı Yasanın 18/8. ve 18/9. maddesi üst norm olan Anayasanın ölçülülük ilkesine uymadığı kanaatiyle takdir mahkememize ait olmak üzere bekletici mesele yapılmasına karar verilmekte,

1- 6222 sayılı Yasanın 18/8. ve 18/9. maddesinin üst norm olan Anayasanın ölçülülük ilkesine uymadığı kanaatiyle bu hususunda Anayasa Mahkemesine somut norm denetimi başvurusunda bulunulmuş olup takdirlerinize arz olunur.""